

Farské zvesti

Časopis Gréckokatolíckej farnosti
Zosnutia Presvätej Bohorodičky
v Humennom

Ročník: 16. Rok: 2023 Číslo: 5

Vydané pre vnútornú potrebu farnosti

Pôstna askéza – synodálna cesta (posolstvo pápeža Františka na Veľký pôst 2023 – 2. časť)

Zážitok učeníkov na vrchu Tábor je ešte bohatší, keď sa pri premenenom Ježišovi zjavia Mojžiš a Eliáš, ktorí predstavujú Zákon a Prorokov (porov. Mt 17, 3).

Kristova novosť je naplnením Starej zmluvy a prisľúbení; je neoddeliteľná od dejín Boha s jeho ľudom a odhaľuje ich hlboký zmysel.

Podobne aj synodálna cesta je zakorenená v tradícii Cirkvi a zároveň otvorená novosti. Tradícia je zdrojom inšpirácie na hľadanie nových ciest, pričom sa vyhýba protichodným pokúšeniam k nehybnosti a improvizovanému experimentovaniu.

Asketická pôstna cesta a podobne aj synodálna cesta majú za cieľ premenu, osobnú i cirkevnú. Premenu, ktorá

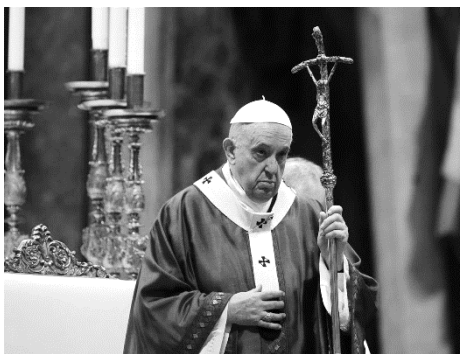
v oboch prípadoch nachádza svoj vzor v Ježišovi a deje sa skrze milosť jeho veľkonočného tajomstva. Aby sa táto premena v nás v tomto roku mohla uskutočniť, rád by som navrhol dve „cesty“, po ktorých by sme mohli stúpať spolu s Ježišom a dosiahnuť s ním cieľ.

Prvá súvisí s príkazom, ktorý Boh Otec adresuje učeníkom na vrchu Tábor, keď kontemplujú premeneného Ježiša. Hlas z oblaku im hovorí: „*Počúvajte ho*“ (Mt 17, 5).

Prvý pokyn je teda veľmi jasný: počúvajte Ježiša. Pôstne obdobie je časom milosti do tej miery, do akej počúvame toho, ktorý k nám hovorí. A ako k nám hovorí? Predovšetkým v Božom slove, ktoré nám Cirkev ponúka v liturgii: nenechajme ho padnúť na neúrodnú

pôdu; ak sa nemôžeme vždy zúčastniť na svätej omši, čítajme si biblické čítania deň čo deň, hoci aj s pomocou internetu.

Okrem Písma k nám Pán hovorí v našich bratoch a sestrách, najmä v tvárach a príbehoch tých, ktorí sú v núdzi. Chcel by som však doplniť aj ďalší aspekt, ktorý je v synodálnom procese veľmi dôležitý: počúvanie Krista sa deje aj cez počúvanie našich bratov a sestier v Cirkvi. Toto vzájomné počúvanie, ktoré je v niektorých fázach synody hlavným cieľom, je vždy v metóde a štýle synodálnej Cirkvi nevyhnutné.

Keď učeníci počuli Otcov hlas, „padli na tvár a veľmi sa báli. No pristúpil k nim Ježiš, dotkol sa ich a povedal im: ‚*Vstaňte a nebojte sa!*‘ A keď zdvihli oči, nevideli nikoho, iba Ježiša“ (Mt 17, 6 – 8). Tu je druhý pokyn pre tento pôstny čas: neuchyľujte sa k nábožnosti, ktorú tvoria mimoriadne udalosti či sugestívne zážitky zo strachu pred konfrontáciou s realitou, s jej každodennou prácou, ťažkosťami

a protirečeniami. Svetlo, ktoré Ježiš ukazuje učeníkom, je predzvesťou veľkonočnej slávy a k nej treba ísť, nasledujúc „iba jeho“.

Pôst je zameraný na Veľkú noc: „utiahnutie sa“ nie je samo osebe cieľom, ale pripravuje nás prežívať utrpenie a kríž s vierou, nádejou a láskou, aby sme dosiahli vzkriesenie. Ani synodálna cesta

by nás nemala viesť k ilúzii, že sme už prišli do cieľa, ak nám Boh dá milosť nejakých silných zážitkov spoločenstva. Aj tam nám Pán opakuje: „*Vstaňte a nebojte sa!*“. Zostúpme na rovinu a nech nás zakúsená

milosť posilňuje v tom, aby sme sa stali remeselníkmi synodality v bežnom živote našich spoločenstiev.

Drahí bratia a sestry, nech nás Svätý Duch v tomto Pôstnom období povzbudzuje pri našom výstupe s Ježišom, aby sme zakúsili jeho božskú nádheru a posilnení vo viere pokračovali na našej ceste spolu s ním, ktorý je slávou svojho ľudu a svetlom pohanov.

**„V pôstnom čase sa na nás Cirkev obracia
s dvoma dôležitými výzvami:
živšie si uvedomiť Kristovo vykupiteľské dielo
a zodpovednejšie uviesť do života svoj krst.“**

(pápež František)

Sv. Ján Klimak, autor spisu Rebrík

(pamiatka v 4. nedeľu Veľkého pôstu)

Počas 4. nedele Veľkého pôstu si pripomíname pamiatku sv. Jána Klimaka (6. - 7. st.), ktorý je vzorom askézy.

Ako 16-ročný si Ján vybral za otca a učiteľa starca Martýria, ktorý žil v Sinajskom kláštore. Po štvorročnom spolužití tento starec vykonal nad ním obrad „postrizenia“ do mníšskeho stavu.

Po smrti starca si svätý Ján vybral tiché miesto, ktoré sa nazývalo Tola, kde prežil 40 rokov. Každú sobotu prichádzal do kláštora, aby načúval rečiam múdrych starcov, a aby sa mohol v nedeľu zúčastniť svätej liturgie a svätého prijímania. Stávalo sa, že aj jemu udelili slovo, ktorým veľakrát očaril, ale hlavne poučoval ostatných bratov.

Pre jeho múdrosť a svätosť k jeho jaskyni hojne prichádzali veriaci pre radu a povzbudenie. Jeho žehnanie uzdravovalo chorých, posilňovalo slabých, utešovalo zarmútených, naprávalo pomýlených a presviedčalo istejšie ako nejaké vedecké argumenty.

Svätý Ján sa dal nahovoriť, stal sa predstaveným kláštora) a takto bol pre

svojich podriadených mníchov otcom i učiteľom nielen podľa slov, ale zvlášť ich poučal príkladným životom a Boh mu dal konať zázraky. Po štyroch rokoch sa však Ján vrátil do predošlej samoty, kde sa cítil najšťastnejší.

Svätý Ján mal aj pomenovanie „Listvičník“, ktoré sa odvodzuje od knihy „Listvica“ (Rebrík), po grécky Klimax. Sv. Ján v tejto knihe, akejsi príručke duchovného života. Stupne duchovného rastu prirovnáva k schodom na rebríku, ktoré stúpajú hore k nebu. Rebrík má vyviešť

k nebeskej bráne tých, ktorí sa rozhodnú pre rehoľný život. Na vrchu rebríku je Ježiš Kristus, prichádzajúci z nebies.

Každý človek má posúdiť samého seba, na ktorom stupienku práve stojí a usilovať sa dosiahnuť nasledujúci. Všetkých stupienkov je tridsať. Toto číslo bolo vybrané predovšetkým preto, že podľa starozákonnej tradície bol práve tridsaťročný muž považovaný za dospelého člena spoločnosti, ale aj kvôli tomu, že Ježiš Kristus strávil v tichu Nazareta tridsať rokov.

Liturgický program

Liturgický program po 3. pôstnej nedeli

od 13.03. do 19.03 2023

Pondelok 13.03.	Prenesenie pozostatkov sv. Nikefora, konštantínopoského patriarchu	17:00 Veľkopôstna večiereň
Utorok 14.03.	Prep. otec Benedikt	07:00 1. čas s poklonami sv. Efréma Sýrskeho 17:00 Veľkopôstny moleben
Streda 15.03.	Sv. muč. Agapios a ďalší šiesti mučeníci zdržanlivosť od mäsa	16:30 Krížová cesta 17:00 Lit. VPD (slov.) 1. † Michal 2. † Juraj, Mária
Štvrtok 16.03.	Sv. muč. Sabínus a Papis	07:00 Veľkopôstny moleben 17:00 Veľkopôstna večiereň
Piatok 17.03.	Prep. otec Alexej, Boží človek zdržanlivosť od mäsa	16:30 Krížová cesta 17:00 Lit. VPD (slov.) 1. † Anna, Vasil' 2. † Ján, Helena
Sobota 18.03.	4. zádušná sobota	07:00 sv. lit. (csl.) † z farnosti (hramoty) 18:00 sv. lit. (slov.) † z farnosti (hramoty)
Nedeľa 19.03.	4. pôstna nedeľa - prep. otec Ján, autor spisu Rebrík hl. 8	07:30 sv. lit. (slov.) * Amália s rod. 09:00 sv. lit. (csl.) * za farnosť 11:00 sv. lit. (slov.) * Mária 17:00 Veľkopôstna večiereň 18:00 sv. lit. (slov.) * Štefan s rod.

Liturgický program

Liturgický program po 4. pôstnej nedeli
od 20.03. do 26.03. 2023

Pondelok 20.03.	Prep. otcovia pozabíjaní Saracénmi v kláštore sv, Sávu	17:00 Veľkopôstna večiereň
Utorok 21.03.	Prep. otec Jakub Vyznávač, katánijský biskup	07:00 1. čas s poklonami sv. Efréma Sýrskeho 17:00 Veľkopôstny moleben
Streda 22.03.	Sv. hieromučeník Bazil, ankyrský presbyter zdržanlivosť od mäsa	16:30 Krížová cesta 17:00 Lit. VPD (slov.) 1. † Vladimír 2. † Ján, Anna
Štvrtok 23.03.	Prep. muč. Nikon a jeho učeníci s ním umučení	07:00 Veľkopôstny moleben 17:00 Lit. VPD (slov.) 1. † Anna, Michal, Štefan... 2. † Michal, Daniela, Anna, Andrej...
Piatok 24.03.	Prep. otec Artemón Prep. otec Zachariáš zdržanlivosť od mäsa	16:30 Krížová cesta 17:00 Lit. VPD (slov.) 1. † Ján (panychída) 2. † Martin (panychída) 3. † Ján, Mária, Mária
Sobota 25.03.	Zvestovanie Bohorodičky prikázaný sviatok mirovanie	08:00 sv. lit. (csl.) * za farnosť 10:00 sv. lit. (slov.) * Milania 18:00 sv. lit. (slov.) * Mária
Nedeľa 26.03.	5. pôstna nedeľa - Prep. Márie Egyptskej hl. 1	07:30 sv. lit. (slov.) * Karol, Nikola 09:00 sv. lit. (csl.) * za farnosť 11:00 sv. lit. (slov.) * Lenka 17:00 Veľkopôstna večiereň 18:00 sv. lit. (slov.) * Marta s rod.

Liturgický program

Liturgický program po 5. pôstnej nedeli

od 27.03. do 02.04. 2023

Pondelok 27.03.	Prep. matka Matróna zo Solúna	17:00 Veľkopôstna večiereň
Utorok 28.03.	Prep. otcovia Hilarion Nový a Štefan Divotvorca	07:00 Veľkopôstny moleben 17:00 Veľkopôstny moleben
Streda 29.03.	Prep. otec Marek, aretúzsky biskup zdržanlivosť od mäsa	16:30 Krížová cesta 17:00 Lit. VPD (slov.) 1. † Ján 2. † Mikuláš 3. † Helena, Michal, Zuzana
Štvrtok 30.03.	Prep. otec Ján, autor spisu Rebrík	07:00 1. čas s poklonami sv. Efréma Sýrskeho 17:00 Veľkopôstna večiereň
Piatok 31.03.	Prep. otec Hypatios, gangriansky biskup zdržanlivosť od mäsa	16:30 Krížová cesta 17:00 Lit. VPD (slov.) 1. † Štefan 2. † Zuzana, Ladislav, Zuzana
Sobota 01.04.	Vzkriesenie spravodlivého Lazára	07:00 sv. lit. (csl.) * Juraj s rod. 18:00 sv. lit. (slov.) † Jozef
Nedeľa 02.04.	Kvetná nedeľa požehnanie ratolestí mirovanie 14:30 Predveľkonočná spoveď	07:30 sv. lit. (slov.) * Miroslav, Miloslava, Michaela, Lenka, Mária 09:00 sv. lit. (csl.) * za farnosť 11:00 sv. lit. (slov.) * Ján, Magdaléna s rod., Juraj, Mária 18:00 sv. lit. (slov.) * Milan s rod.

Vzácné kreslo

(príbeh pre potešenie duše)

Americký jezuita a duchovný spisovateľ Mark Link spomína zaujímavý životný príbeh.

V kancelárii riaditeľa v jednej zo stredných škôl v Texase sa nachádza staré hojdacie kreslo. Keď sa riaditeľa pýtali, prečo má v kancelárii staré kreslo, vyrozprával im príbeh z detstva.

Jedného večera mu babička rozprávala príbeh o ukrižovaní Ježiša. Chlapec bol z rozprávania tak rozrušený, že nemohol zaspať a celú noc myslel na Ježišovo utrpenie. Zavčasu ráno sa postavil na kreslo a zo steny zobral kríž. Bol rozhodnutý, že vytiahne klince z Ježišových nôh a rúk. Ale keďže sa mu to nedarilo, začal plakať. Do izby prišla babička a pýtala sa ho, čo sa stalo. On jej začal vysvetľovať, čo chcel urobiť: *„Babička, ja som chcel uvoľniť Ježiša z kríža, lebo jeho ukrižovanie je nespravodlivé“*. Babička ho vzala na ruky a posadila sa s ním do kresla. Začala mu rozprávať: *„Ja viem, že si ešte malý, aby si všetkému porozumel, prečo bol Ježiš ukrižovaný. Ale jedného dňa pochopíš všetko. Príde deň, keď ukrižovanie nebude pre teba ničím hrozným. Spoznáš, že ono je ničím krásnym, lebo ti bude pripomínať, ako ťa*

Ježiš veľmi miloval.“ A riaditeľ dodáva, že to ráno, keď sedel babke na kolenách v hojdacom kresle, bolo jeho prvým krokom k porozumeniu najhlbšej lásky Boha v tajomstve ukrižovania.

Možno sme aj my v detstve čosi podobné prežívali, keď nám niekto rozprával o Ježišovom utrpení. Dospeli sme však už natoľko, že chápeme prečo Ježiš zomrel a čo to pre nás znamená?

Ak sa podľa Božích plánov na dreve kríža uskutočnila záchrana človeka, tak človek má pripodobniť svoj život ukrižovanému Ježišovi. Preto byť kresťanom znamená nasledovať Krista a niesť svoj kríž. Ježiš totiž povedal svojim učeníkom: *„Kto chce ísť za mnou, nech zaprie sám seba, vezme každý deň svoj kríž a nasleduje ma“* (Lk 9, 23).

„Niesť kríž“ v časoch Ježiša bola strašná vec. Kríž bol znakom potupnej smrti. V takomto historickom kontexte znela Ježišova požiadavka veľmi opovážlivo. Vziať svoj kríž a ísť za Ježišom, teda byť jeho učeníkom, znamenalo, že z lásky k nemu musel človek ísť všade, aj na bolestnú a potupnú smrť. Pravý Ježišov učeník musel zaprieť seba samého a úplne sa odovzdať vôli Božej.

Kresťanský život nie je teda nejaké chvíľkové nadšenie, nejaký krátky zážitok z Ježiša. Pravý kresťanský život nie je ani hra, spev a spokojnosť. On spočíva v ochote vo všetkom sa pripodobniť Ježišovi. Môžeme povedať, že je to trvalý stav duše.

„Niesť kríž“ znamená prijať od Boha udalosti, ktoré nám spôsobujú bolesť, ktoré nás ponížujú a spôsobujú životné skúšky. Kto to prijme, tak prijme Boží plán so sebou. Boh vie najlepšie, čo potrebujeme k našej spáse. A cez naše utrpenie chce Boh neraz posväcovať svet okolo nás.

„Niesť kríž“ znamená aj to, že žijeme podľa evanjeliovej morálky. Že sa nehanbíme zachovávať Božie prikázania a že sa zároveň usilujeme, aby aj iní žili podľa nich. Čo máme z toho, keď je Slovensko štatisticky kresťanskou krajinou, ale len podľa prijatia krstu a možno podľa nosenia zlatých krížikov na hrudi.

Za okamih sa budeme klaňať Kristovmu krížu. Klaňať sa krížu je veľmi ľahké. Tak isto je veľmi ľahké sa pred krížom prežehnať, žiaľ niektorí ani to nerobia. Ľahké je sa aj kríža dotýkať a bozkávať ho. Ježiš z kríža nás bude všetkých volať, aby sme ho nasledovali. Uvažujme v tichosti nášho srdca o našej životnej ceste s Kristovým krížom.

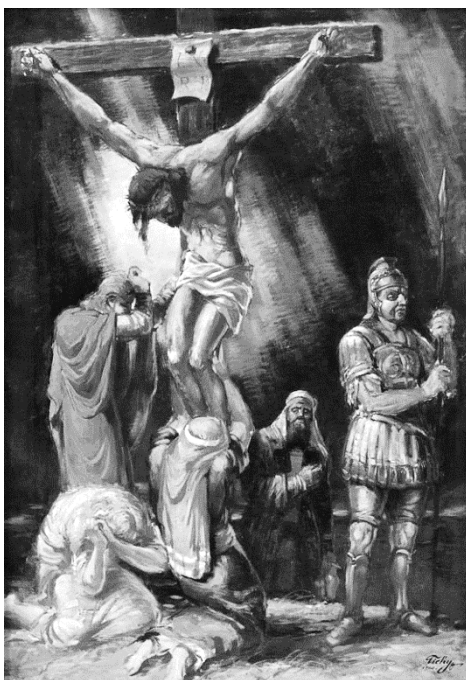
PodĎakujme mu, keď nám dával sily, aby sme ho nasledovali.

Prosme ho o odpustenie, keď sme nechceli prijať nijaké kríže, keď sme oplúvali kríže, ktoré nám dal niesť Boh.

Americký riaditeľ si vážil hojdacie kreslo na ktorom mu babička rozprávala o Ježišovom utrpení. My si vážme to, že súčasťou nášho

života sú aj kríže. Lebo len oni nás dokážu robiť lepšími, svätejšími a približujú nás ku Ježišovi Kristovi trpiacemu a zmŕtvychvstalému.

Tvojmu krížu klaniame sa, Vládca, a tvoje sväté vzkriesenie oslavujeme!

„Križ prináša pokoj do našich srdc.

Všetka naša bieda je však v tom, že ho nemáme radi.“

(sv. Jean Maria Vianney)